

Sygn. Akt VI ACa 1783/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 września 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie VI Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SA Anna Orłowska (spr.)

Sędziowie: SA Maciej Kowalski

SO (del.) Aleksandra Kempczyńska

Protokolant: Lidia Ronkiewicz

po rozpoznaniu w dniu 11 września 2014 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Sp. z o.o. w W.

przeciwko Zakładom (...) Sp. z o.o. w C.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 5 września 2013 r.

sygn. akt XX GC 747/12

I. oddala apelację;

II. zasądza od Zakładów (...) Sp. z o.o. w C. na rzecz (...) Sp. z o.o. w W. kwotę 2.700 zł (dwa tysiące siedemset złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt VI ACa 1783/13

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 15 czerwca 2012 roku powód (...) Sp. z o.o. w W. wniósł o orzeczenie nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym, aby pozwany Zakłady (...) Sp. z o.o. w C. zapłacił powodowi kwotę 212.622,15 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia wymagalności faktur do dnia zapłaty.

W uzasadnieniu powód wskazał, że stał się właścicielem dochodzonych wierzytelności (faktorem) nabywając je od spółki Zakłady (...) Sp. z o.o. w C. (faktoranta).

W dniu 19 lipca 2012 roku Sąd Okręgowy w Warszawie orzekł nakazem zapłaty, aby pozwany zapłacił powodowi kwotę 212.622,15 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia wymagalności faktur do dnia zapłaty, kosztami zastępstwa procesowego oraz kosztami sądowymi według norm przepisanych.

Od powyższego nakazu pozwany wniósł sprzeciw, zaskarżając go w całości i wnosząc o oddalenie powództwa oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania.

W uzasadnieniu sprzeciwu pozwany zakwestionował fakt zawarcia pomiędzy powodem a (...) w C. umowy, mocą której zostały na powoda przelane skutecznie wierzytelności dochodzone pozwem. Nadto pozwany podniósł, że wyraził zgodę warunkową na cesję, wskazując, że w pierwszej kolejności rozliczane będą wzajemne rozrachunki pomiędzy (...) sp. z o.o., (...) sp. z o.o. a (...) S.A. Wskazał także, że zapłacił faktorantowi kwotę 57.033,43 zł, a ponadto w dniu 16 lipca 2012 roku syndyk masy upadłości (...) wezwał pozwanego do zapłaty kwoty 29.058,53 zł również z tytułu dochodzonych przez powoda faktur.

Wyrokiem z dnia 5 września 2013 roku Sąd Okręgowy w Warszawie zasądził od pozwanego Zakładów (...) Sp. z o.o. w C. na rzecz powoda (...) Sp. z o.o. w W. kwotę 212.622,15 złotych wraz z ustawowymi odsetkami:

- a) od kwoty 7.422,19 złotych od dnia 19.01.2012 roku do dnia zapłaty;
- b) od kwoty 20.472,32 złotych od dnia 10.01.2012 roku do dnia zapłaty;
- c) od kwoty 16.167,22 złotych od dnia 13.01.2012 roku do dnia zapłaty;
- d) od kwoty 7.821,98 złotych od dnia 13.01.2012 roku do dnia zapłaty;
- e) od kwoty 12.571,91 złotych od dnia 14.01.2012 roku do dnia zapłaty;
- f) od kwoty 20.134,49 złotych od dnia 30.01.2012 roku do dnia zapłaty;
- g) od kwoty 23.695,88 złotych od dnia 03.02.2012 roku do dnia zapłaty;
- h) od kwoty 26.612,08 złotych od dnia 19.01.2012 roku do dnia zapłaty;
- i) od kwoty 30.362,91 złotych od dnia 20.01.2012 roku do dnia zapłaty;
- j) od kwoty 28.763,78 złotych od dnia 10.02.2012 roku do dnia zapłaty;
- k) od kwoty 18.597,39 złotych od dnia 06.02.2012 roku do dnia zapłaty;

oddalając w pozostałym zakresie powództwo i zasądzając od pozwanego na rzecz powoda kwotę 17.849 złotych tytułem kosztów procesu, w tym kwotę 7.200 złotych tytułem wynagrodzenia pełnomocnika.

Sąd Okręgowy oparł rozstrzygnięcie na następujących rozważaniach faktycznych i prawnych:

W dniu 12 kwietnia 2010 roku powód zawarł z (...) umowę faktoringową nr (...). Zgodnie z § 1 umowy faktor zobowiązał się w sposób stały do świadczenia na rzecz faktoranta usług faktoringowych bez przejęcia ryzyka, na zasadach określonych w Regulaminie Świadczenia Usług Faktoringowych bez Przejęcia Ryzyka. Stosownie do § 2 ust. 18 pkt a umowy faktor nabywa wierzytelności faktoranta w momencie ich powstania. W załączniku do umowy, stanowiącym listę kontrahentów faktoranta, został wskazany jako kontrahent pozwany (...) z limitem wysokości 800.000 zł.

W dniu 17 maja 2010 roku faktorant zawiadomił pozwanego o umowie faktoringowej z dnia 12 kwietnia 2010 roku informując, że skutkiem zawarcia umowy faktoringowej jest cesja na rzecz faktora bieżących i przyszłych wierzytelności faktoranta powstałych od dnia zawarcia umowy faktoringowej, tj. od dnia 12 kwietnia 2010 roku. W zawiadomieniu wskazano, że wystawiane faktury będą zawierały wyłącznie rachunek powoda jako jedyny właściwy do skutecznego regulowania zobowiązań z ich tytułu. Zmiana powyższego rachunku nie może być dokonana bez uprzedniej pisemnej zgody powoda. Pozwany potwierdził otrzymanie ww. zawiadomienia, przy czym na jego odwrocie złożył oświadczenie „zgoda warunkowa” o następującej treści: „W pierwszej kolejności rozliczane będą wzajemne

rozrachunki pomiędzy (...) sp. z o.o., (...) sp. z o.o. a (...) S.A. W przypadku pozostania nadwyżki zobowiązań (...) sp. z o.o. kwota zostanie przekazana wyłącznie na rachunek wskazany przez (...) sp. z o.o. na fakturze”.

W trakcie obowiązywania umowy przedmiotem przelewu była kwota 212.622,15 zł z tytułu sprzedaży towarów udokumentowana przez faktoranta jedenastoma fakturami VAT:

- 1) Nr (...) z dnia 19 grudnia 2011 r. na kwotę 7.422,19 zł z terminem zapłaty 18 stycznia 2012 r.;
- 2) Nr (...) z dnia 8 grudnia 2011 r. na kwotę 21.254,83 zł z terminem płatności 9 stycznia 2012 r.;
- 3) Nr (...) z dnia 13 grudnia 2011 r. na kwotę 16.167,22 zł z terminem płatności 12 stycznia 2012 r.;
- 4) Nr (...) z dnia 13 grudnia 2011 r. na kwotę 7.821,98 zł z terminem płatności 12 stycznia 2012 r.;
- 5) Nr (...) z dnia 14 grudnia 2011 r. na kwotę 12.571,91 zł z terminem płatności 13 stycznia 2012 r.;
- 6) Nr (...) z dnia 30 grudnia 2011 r. na kwotę 20.134,49 zł z terminem płatności 29 stycznia 2012 r.;
- 7) Nr (...) z dnia 03 stycznia 2012 r. na kwotę 23.695,88 zł z terminem płatności 2 lutego 2012 r.;
- 8) Nr (...) z dnia 19 grudnia 2011 r. na kwotę 26.612,08 zł z terminem płatności 18 stycznia 2012 r.;
- 9) Nr (...) z dnia 20 grudnia 2011 r. na kwotę 30.362,91 zł z terminem płatności 19 stycznia 2012 r.;
- 10) Nr (...) z dnia 10 stycznia 2012 r. na kwotę 28.763,78 zł z terminem płatności 9 lutego 2012 r.;
- 11) Nr (...) z dnia 05 stycznia 2012 r. na kwotę 18.597,39 zł z terminem płatności 4 lutego 2012 r.

Na każdej z faktur umieszczono adnotację o przeniesieniu stwierdzonej nią wierzytelności na stronę powodową oraz o obowiązku pozwanego zapłaty wierzytelności w określonym terminie dla każdej z faktur na wskazany rachunek bankowy powoda.

Pozwany uregulował część należności z faktury Nr (...) z dnia 8 grudnia 2011 roku w kwocie 782,11 zł. W dniu 29 lutego 2012 roku pozwany bez zgody powoda dokonał trójstronnej kompensaty przysługujących powodowi należności. W dniu 12 kwietnia 2012 roku powód wezwał pozwanego do uregulowania pozostałych należności z ww. faktur. W odpowiedzi na powyższe wezwanie pozwany wskazał, że dokonał zastrzeżenia o zasadach wzajemnych rozliczeń na odwrocie zawiadomienia o cesji, w związku z czym powód nie ma podstaw do domagania się ponownej zapłaty od pozwanego. Z kolei powód w piśmie z dnia 19 kwietnia 2012 roku wskazał, że zastrzeżenie na odwrocie zawiadomienia o cesji nie kwestionuje samego faktu cesji wierzytelności na rzecz faktora, a odnosi się jedynie do sposobu rozliczania wzajemnych zobowiązań występujących pomiędzy faktorantem a kontrahentem.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Okręgowy uznał, że powództwo jest usprawiedliwione co do zasady i co do wysokości.

Sąd I instancji wskazał, iż powód wywodzi swoje roszczenie z umowy faktoringowej nr (...). Umowa faktoringu jest umową nienazwaną, której regulacji w polskim prawie, jak dotychczas, brak. Określenie umowy mianem faktoringu nie zmienia faktu, że pozostaje ona umową sprzedaży wierzytelności i tak należy ją traktować. Przez umowę faktoringu rozumie się umowę, na podstawie której jedna strona (instytucja faktoringowa, faktor) nabywa lub zobowiązuje się nabywać od drugiej strony (przedsiębiorstwa, faktoranta) wierzytelności pieniężne, niewymagalne, krótkoterminowe, płatne zwykle nie później niż cztery miesiące od powstania, z zawieranych przez nią ze swymi klientami w ramach bieżącej działalności gospodarczej umów sprzedaży, zamiany lub umów o świadczenie usług.

Rozważając istotną dla rozstrzygnięcia rozpoznawanej sprawy kwestię, czy i w jakim zakresie po przelewie wierzytelności na faktora dopuszczalne są, ze skutkiem wobec faktora, umowy między faktorantem a jego klientem

zmieniające lub rozwiązujące umowę, z której wynika przelana wierzytelność, Sąd Okręgowy przyjął, że okoliczność, iż przelew następuje bez udziału dłużnika przelanej wierzytelności, uzasadnia (zarówno w razie przelewu wierzytelności istniejących, jak i przyszłych) uznanie skutków zawartego przez dłużnika z cedentem (faktorantem) porozumienia zmieniającego lub rozwiązującego umowę, z której wynika przelana wierzytelność, w stosunku między dłużnikiem a cesjonariuszem (faktorem) na zasadach art. 512 k.c., czyli o tyle tylko, o ile dłużnik w chwili zawarcia tego porozumienia nie był zawiadomiony przez cedenta (faktoranta) o przelewie, ani o nim nie wiedział, czyli gdy działał w dobrej wierze. Sąd Okręgowy podkreślił nadto, że zawiadomienie, o którym mowa w art. 512 k.c. jest możliwe także w przypadku przelewu wierzytelności przyszłych. Ponieważ art. 512 k.c. chroni dłużnika kosztem cesjonariusza (faktora), zastosowanie tego przepisu wyłącza zgodę cesjonariusza na zmianę lub rozwiązanie umowy, z której wynika przelana wierzytelność. Zmiana lub rozwiązanie dokonane przez dłużnika z cedentem (faktorantem) za zgodą cesjonariusza są skuteczne w stosunku między dłużnikiem a cesjonariuszem niezależnie od przesłanek określonych w art. 512 k.c.

W dalszej części rozważań Sąd I instancji wskazał, iż wynikająca z art. 512 k.c. bezskuteczność zmiany lub rozwiązania umowy, z której wynika przelana wierzytelność, wobec cesjonariusza bez jego zgody - chyba że dłużnik w chwili zmiany lub rozwiązania nie był zawiadomiony przez cedenta o przelewie, ani o nim nie wiedział - jest konsekwencją ujęcia przelewu jako nabycia pochodnego, prowadzącego do uzyskania wierzytelności przez cesjonariusza w miejsce cedenta. Ze względu na ten skutek przelewu, po zawarciu umowy przelewu cedent nie może już rozporządzać wierzytelnością, która była przedmiotem umowy przelewu, ani w inny sposób wpływać na jej istnienie i zakres (w drodze wyjątku, takie działania cedenta mogą odnieść skutek względem cesjonariusza jedynie w zakresie, w którym art. 512 k.c. chroni dobrą wiarę dłużnika). Drugą stroną ujęcia przelewu jako nabycia pochodnego, prowadzącego do uzyskania przez cesjonariusza (faktora) wierzytelności w takim stanie, w jakim ona przysługiwała lub przysługiwałaby cedentowi (faktorantowi), jest fundamentalna w zakresie regulacji przelewu - ze względu na to, że przelew nie wymaga zgody dłużnika - zasada, w myśl której dłużnikowi przysługują przeciwko cesjonariuszowi wszelkie zarzuty, które miał przeciwko cedentowi w chwili powzięcia wiadomości o przelewie (art. 513 § 1 k.c.).

W ocenie Sądu Okręgowego zarzuty zgłoszone przez pozwanego nie zasługiwały na uwzględnienie. Przede wszystkim Sąd I instancji podkreślił, że kompensaty dokonane pomiędzy pozwanym a faktorantem mogły odnieść skutek prawny wobec faktora tylko wtedy, gdyby dłużnik nie został zawiadomiony przez cedenta o dokonanej cesji wierzytelności, ani o niej nie wiedział. Tymczasem pozwany został powiadomiony o cesji bezpośrednio po jej dokonaniu w maju 2010 roku. Nadto zarzut, że pozwany uznał, że faktor wyraził domniemaną zgodę na dokonane kompensaty również jest bezzasadny, ze względu na zapisy w zawiadomieniu o cesji dotyczące pisemnej zgody powoda na zmianę rachunku bankowego do wpłat przysługujących faktorowi należności.

Zdaniem Sądu Okręgowego kompensaty dokonanej pomiędzy pozwanym, a faktorantem, nie można również rozpatrywać w aspekcie warunkowej zgody na cesję wierzytelności, dokonanej przez pozwanego na zawiadomieniu o cesji. Jak już zostało bowiem wskazane, zgodnie z art. 509 k.c. przelew nie wymaga zgody dłużnika, chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania, a żadna z tych okoliczności w ustalonym stanie faktycznym nie miała miejsca.

Odnosząc się do kwestii rozliczenia się pozwanego z faktorantem co do kwoty 57.033,43 zł, Sąd I instancji wskazał, iż brak jest logicznych podstaw, aby uznać oświadczenie z dnia 14 lutego 2012 roku jako dowód spełnienia świadczenia przez pozwanego na rzecz faktoranta. Stanowi ono jedynie ogólnikową informację o zmianie rachunku bankowego faktoranta i zawiera prośbę o przekazywanie płatności na ten nowy rachunek, nie określa jednak jakich płatności dotyczy, a w szczególności nie wskazuje na płatności za wierzytelności przelane na powoda. Ponadto Sąd Okręgowy nie dopatrywał się w działaniu powoda naruszenia zasad współżycia społecznego.

W związku z powyższym, Sąd I instancji uwzględnił powództwo zasądając od pozwanego na rzecz powoda kwotę 212.622,15 zł wraz z ustawowymi odsetkami od wskazanych w wyroku kwot i dat. W pozostałym zakresie powództwo podlegało oddaleniu, a mianowicie w zakresie terminu początkowego żądania odsetek. Powód domagał się zasądzenia odsetek od dnia określonego na fakturze jako termin zapłaty, do dnia zapłaty. Z uwagi na fakt, iż pozwany pozostawał

w opóźnieniu z zapłatą należności nie w dniu w jakim zapłata miała być dokonana, lecz następnego dnia po terminie zapłaty, powództwo w tym zakresie podlegało oddaleniu.

Powyższy wyrok w części zasądzającej kwotę 155.588,72 zł z odsetkami ustawowymi od wskazanych kwot i dat oraz w zakresie rozstrzygnięcia o kosztach zaskarżył apelacją pozwany.

Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił naruszenie przepisów postępowania cywilnego poprzez niewłaściwe zastosowanie art. 233 § 1 k.p.c., naruszenie art. 328 § 2 k.p.c. poprzez niewskazanie w uzasadnieniu dlaczego Sąd nie dał wiary dowodom przedłożonym przez pozwanego, naruszenie art. 6 k.c., art. 227 k.p.c. poprzez oddalenie wniosków dowodowych mających istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, a także art. 236 k.p.c. w zw. z art. 328 § 2 k.p.c. poprzez niedopuszczenie jakichkolwiek dowodów w sprawie. Ponadto pozwany zarzucił nierozpoznanie istoty sprawy oraz naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 510 k.c. poprzez przyjęcie, iż doszło do skutecznego względem pozwanego przelewu wierzytelności na podstawie umowy faktoringowej, naruszenie art. 5 k.c., poprzez przyjęcie, iż w okolicznościach sprawy nie miał on zastosowania, naruszenie art. 354 § 2 k.c., art. 509 k.c. w zw. z art. 514 k.c. i art. 353¹ k.c. poprzez niewłaściwą wykładnię i zastosowanie.

Wskazując na powyższe zarzuty pozwany wniósł o zmianę wyroku w zaskarżonej części poprzez oddalenie powództwa oraz zasądzenie od powoda kosztów postępowania w sprawie, ewentualnie wniósł o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Powód wniósł o oddalenie apelacji.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Apelacja nie jest zasadna i jako taka podlega oddaleniu. Podniesione w niej zarzuty nie mogą podważyć prawidłowości rozstrzygnięcia Sądu I instancji.

Sąd Apelacyjny podziela ustalenia Sądu Okręgowego stanowiące podstawę faktyczną rozstrzygnięcia. Poczynione ustalenia faktyczne znajdują oparcie w zebranych w sprawie materiale dowodowym, ocenionym przez Sąd I instancji w granicach zakreślonych przepisem art. 233 § 1 k.p.c. Również dokonana przez Sąd orzekający ocena prawna roszczenia powoda jest prawidłowa i nie nasuwa zastrzeżeń.

Wobec postawienia w apelacji zarówno zarzutów naruszenia prawa materialnego, jak i procesowego, w pierwszej kolejności rozważenia wymagają zarzuty naruszenia przepisów postępowania. Prawidłowość zastosowania lub wykładni prawa materialnego może być bowiem właściwie oceniona jedynie na kanwie niewadliwie ustalonej podstawy faktycznej rozstrzygnięcia.

Za chybiony uznać należy zarzut sprzeczności istotnych ustaleń Sądu z treścią zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego. Sprzeczność taka zachodzi wówczas, gdy istnieje dysharmonia pomiędzy treścią zebranego materiału a wnioskami do jakich dochodzi Sąd na podstawie tego materiału. Jest ona wynikiem uchybień w zakresie oceny dowodów będących konsekwencją naruszenia zasad oceny dowodów zakreślonych przepisem art. 233 § 1 k.p.c. Sądowi I instancji nie można postawić zarzutu tego rodzaju wadliwości wynikających z naruszenia zasad oceny dowodów. Dokonana przez Sąd Okręgowy ocena materiału dowodowego, obejmującego w niniejszej sprawie dokumenty, jest oparta na zasadach logiki i doświadczeniu życiowym i nie narusza zasady swobodnej oceny wyrażonej w art. 233 § 1 k.p.c. Wymieniony przepis przyznaje bowiem Sądowi swobodę w ocenie zebranego w sprawie materiału dowodowego, a zarzut naruszenia tego uprawnienia tylko wtedy może być uznany za usprawiedliwiony, jeżeli Sąd zaprezentuje rozumowanie sprzeczne z regułami logiki bądź z doświadczeniem życiowym, co w rozpoznawanej sprawie nie zachodzi. Jeżeli zaś z zebranego materiału dowodowego Sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena Sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów i musi się ostać, choćby w równym stopniu, na podstawie tego materiału dowodowego, dawały się wysnuć wnioski odmienne. Dla skuteczności zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. nie wystarcza stwierdzenie o wadliwości dokonanych ustaleń faktycznych, konieczne jest wskazanie przyczyn dyskwalifikujących w tym zakresie postępowanie Sądu orzekającego.

Bezasadny jest postawiony w apelacji zarzut nierozpoznania istoty sprawy. Przypomnieć należy, iż do nierozpoznania istoty sprawy dochodzi wówczas, gdy rozstrzygnięcie Sądu orzekającego nie odnosi się do tego, co było przedmiotem sprawy, gdy Sąd ten zaniechał zbadania materialnej podstawy żądania, albo merytorycznych zarzutów strony, bezpodstawnie przyjmując, że istnieje przesłanka materialnoprawna lub procesowa unicestwiająca roszczenie. W niniejszej sprawie sytuacja taka jednak nie miała miejsca. Dodać też trzeba, że oceny czy Sąd I instancji rozpoznał istotę sprawy dokonuje się na podstawie analizy żądań pozwu i przepisów prawa materialnego stanowiących podstawę rozstrzygnięcia, nie zaś na podstawie ewentualnych wad postępowania wyjaśniającego.

W niniejszej sprawie roszczenie o zapłatę kwoty 212.622,15 zł powód wywodził z umowy faktoringowej wskazując, iż na mocy tej umowy stał się właścicielem określonych w pozwie wierzytelności. Uzasadnienie zaskarżonego wyroku wskazuje, że Sąd Okręgowy rozstrzygnął o tak sprecyzowanym roszczeniu, czyniąc rozważania pod kątem materialnej podstawy żądania oraz odnosząc się do merytorycznych zarzutów pozwanego w zakresie niezbędnym dla potrzeb rozstrzygnięcia. Sąd I instancji prawidłowo ustalił, że w dniu 12 kwietnia 2010 roku powód zawarł z (...) umowę faktoringową nr (...), w wykonaniu której faktorant dokonał przelewu na powoda wierzytelności pieniężnych przysługujących mu wobec pozwanego, a także, że pozwany został pisemnie zawiadomiony przez faktoranta o dokonanych przelewach tych wierzytelności w dniu 17 maja 2010 roku poprzez doręczenie zawiadomienia o cesji, które przyjął do wiadomości, a następnie – w odniesieniu do konkretnych wierzytelności będących przedmiotem przelewu – poprzez adnotacje w formie pieczęci na każdej fakturze, informujące o dokonanych przelewach udokumentowanych nimi wierzytelności na powoda i numerze rachunku bankowego powoda, jako właściwego do dokonania zapłaty. Przy takich ustaleniach zasadne było uznanie, że spełnienie przez pozwanego roszczeń z tytułu przedmiotowych wierzytelności przez ich skompensowanie oraz przez zapłatę części z nich bezpośrednio faktorantowi, nie wywiera w świetle art. 512 k.c. skutku prawnego wobec powoda. Tym samym zarzut nierozpoznania istoty sprawy nie jest trafny.

W zestawieniu z treścią uzasadnienia zaskarżonego wyroku niezasadny jest zarzut naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. Obraza tego przepisu może być skutecznym zarzutem apelacji tylko wtedy, gdy uzasadnienie zaskarżonego wyroku nie posiada wszystkich koniecznych elementów, bądź zawiera tak kardynalne braki, które uniemożliwiają kontrolę instancyjną. Jak to wielokrotnie wskazywano w orzecznictwie, naruszenie przepisu określającego wymagania, jakim winno odpowiadać uzasadnienie wyroku, może być ocenione jako mogące mieć istotny wpływ na wynik sprawy w sytuacjach tylko wyjątkowych, do których zaliczyć można takie, w których braki w zakresie poczynionych ustaleń faktycznych i oceny prawnej są tak znaczne, że sfera motywacyjna orzeczenia pozostaje nieujawniona bądź ujawniona w sposób uniemożliwiający poddanie jej ocenie instancyjnej (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 lutego 2001 r., sygn. akt V CKN 606/00, Lex nr 53116). Sytuacja taka w niniejszej sprawie nie zachodzi, gdyż treść uzasadnienia pozwala na odczytanie sfery motywacyjnej orzeczenia i poddanie go kontroli instancyjnej. Przy dokonywaniu oceny zarzutu naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. należy mieć też na uwadze, iż z natury rzeczy sposób sporządzenia uzasadnienia orzeczenia nie ma wpływu na wynik sprawy, ponieważ uzasadnienie wyraża jedynie motywacje wcześniej podjętego rozstrzygnięcia. Ponadto w ramach obecnie obowiązującego modelu apelacji rola sądu odwoławczego nie ogranicza się tylko do kontroli prawidłowości wydanego przez sąd I instancji rozstrzygnięcia, lecz polega również na ponownym badaniu całej sprawy i rozważeniu wyników postępowania przed tym sądem.

Odnosząc się do sformułowanego przez pozwanego zarzutu naruszenia art. 217 k.p.c. poprzez oddalenie wniosku o dopuszczenie dowodu z zeznań świadków oraz z przesłuchania strony pozwanej, pomimo iż wnioski ten - w ocenie pozwanego - nie został powołany dla zwłoki, a okoliczności sporne nie zostały jeszcze dostatecznie wyjaśnione, stwierdzić należy, że zarzut ten nie zasługuje na uwzględnienie. Trzeba przypomnieć, że zgodnie z art. 227 k.p.c. podstawą ustaleń faktycznych Sądu są jedynie okoliczności mające istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia istniejącego między stronami sporu, a nie wszelkie okoliczności przedstawione przez stronę w toku postępowania. Istotne znaczenie mają zatem te fakty, które odpowiadają hipotezom tych przepisów prawa materialnego, które mają zastosowanie w sprawie. Zbędne jest zatem prowadzenie postępowania dowodowego i czynienie rozważań co do okoliczności obojętnych dla oceny zasadności zgłoszonego żądania.

Sąd Okręgowy poczynił ustalenia w oparciu o wymienione w treści uzasadnienia wyroku dokumenty, trafnie uznając je za wystarczające do prawidłowego rozstrzygnięcia sprawy. Konstrukcja uzasadnienia wskazuje, że wymienione dokumenty, wnioskowane przez strony jako dowody w sprawie, podlegały ocenie Sądu I instancji, aczkolwiek istotnie Sąd ten nie wydał formalnego postanowienia dowodowego w trybie art. 236 k.p.c. o dopuszczeniu tych dowodów. Tym niemniej okoliczność ta w żaden sposób nie miała wpływu na treść rozstrzygnięcia. Przepis art. 236 k.p.c. określa jedynie wymagania, jakim powinno odpowiadać postanowienie o przeprowadzeniu dowodu, nie przewiduje natomiast zasad oceny dowodów. W okolicznościach niniejszego sporu przeprowadzenie dowodu z naruszeniem wymienionego przepisu nie mogło stanowić istotnego uchybienia procesowego, mogącego mieć wpływ na wynik sprawy.

Niezasadne są zarzuty naruszenia wskazanych przepisów prawa materialnego w ujęciu zaprezentowanym w apelacji.

Zgodzić się należy, że na skutek dokonanego na powoda przelewu dochodzonych w niniejszej sprawie wierzytelności, pozwany jako dłużnik, utracił możliwość dokonywania ze zbywcą wierzytelności (faktorantem), a tym bardziej z innym podmiotem, jakichkolwiek czynności prawnych wpływających na istnienie i zakres wierzytelności będących przedmiotem przelewu. Porozumienie dłużnika z cedentem zmieniające lub rozwiązujące umowę, z której wynika przelana wierzytelność, dokonane bez zgody cesjonariusza, wywiera skutki między dłużnikiem a cesjonariuszem, jeżeli dłużnik w chwili zawarcia tego porozumienia nie był zawiadomiony przez cedenta o przelewie ani o nim nie wiedział, a taka sytuacja w rozpoznawanej sprawie nie zachodzi. Nie budzi bowiem wątpliwości, że pozwany powziął wiadomość o dokonanym przelewie wierzytelności przysługujących w maju 2010 roku, a w odniesieniu do konkretnych wierzytelności z umów sprzedaży – w datach doręczenia mu stosownych faktur, przy czym były to daty wcześniejsze niż daty kompensat i przelewów, na które powoływał się pozwany. Ponadto kompensaty dokonane z faktur nie dochodzonych przez powoda (przedmiotem roszczenia jest należność ze ściśle określonych faktur) pozostają bez znaczenia dla niniejszego sporu.

W kontekście przepisu art. 509 k.c., Sąd Okręgowy dokonał prawidłowej oceny zarzutu pozwanego dotyczącego wyrażenia przez niego warunkowej zgody na cesję wierzytelności. Ponadto w świetle postanowień zawartej umowy faktoringowej, postanowienia umowy o współpracy, do której odwołuje się pozwany, nie mogą stanowić skutecznego umownego ograniczenia cesji wierzytelności.

Podzielając dokonaną przez Sąd I instancji ocenę prawną roszczenia powoda i przedstawioną dla jej uzasadnienia argumentację, Sąd Apelacyjny uznaje, iż zarzuty apelacji nie mogą doprowadzić do zmiany zaskarżonego wyroku zgodnie z oczekiwaniami pozwanego.

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację jako bezzasadną.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono stosownie do zasady odpowiedzialności za wynik sporu (art. 98 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c.) obciążając nimi w całości stronę przegrywającą – pozwanego. Na wysokość ustalonych kosztów postępowania składało się wynagrodzenie zawodowego pełnomocnika powoda ustalone w oparciu o § 12 ust. 1 pkt 2 w zw. z § 6 pkt 6 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu.